

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU
ul. Krakowska 13, 15-959 Białystok

Kontakt: e-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl
tel. 85 749 77 00
faks 85 749 77 79

Internet: www.stat.gov.pl/urzedz/bialystok

**KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
W LISTOPADZIE 2013 R.**

Nr 11/2013

opublikowany 31.12.2013 r.

***

- ⇒ W listopadzie br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się w skali roku o 1,1%, tj. w większym stopniu niż przed rokiem. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 14,9% i ukształtowała się na poziomie wyższym od zanotowanego zarówno w poprzednim miesiącu, jaki i rok wcześniej.
- ⇒ Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wyniósł 1,3% i był wyższy od zaobserwowanego przed rokiem.
- ⇒ W III kwartale br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych zwiększyły się w ujęciu rocznym o 0,7%, tj. w mniejszym stopniu niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Wzrost cen dotyczył wszystkich grup towarów i usług, z wyjątkiem związanych z transportem oraz odzieży i obuwia.
- ⇒ Na rynku rolnym ceny ziarna zbóż były niższe, a ziemniaków znacznie wyższe od zanotowanych w listopadzie 2012 r. W skupie za żywiec wołowy i drobiowy płacono mniej, natomiast za żywiec wieprzowy i mleko – więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Staniały zwierzęta gospodarskie na targowiskach (z wyjątkiem krowy dojnej), a uwarunkowania chowu trzody chlewnej były nadal lepsze niż rok wcześniej.
- ⇒ Produkcja sprzedana przemysłu w dalszym ciągu kształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem (o 6,0%). Podobnie jak w listopadzie 2012 r., zmniejszyła się natomiast wartość produkcji budowlano-montażowej w ujęciu rocznym (o 13,2%).
- ⇒ Liczba mieszkań oddanych do użytkowania, analogicznie jak rok wcześniej, zwiększyła się w skali roku (o 2,6%). W analizowanym miesiącu mieszkania do użytkowania przekazały podmioty budujące z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem oraz inwestorzy indywidualni.
- ⇒ W listopadzie br., podobnie jak przed rokiem, zanotowano spadek zarówno sprzedaży detalicznej (o 3,6%), jak i hurtowej (o 3,0%) w ujęciu rocznym.

SPIS TREŚCI

Strona

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	19
Wybrane dane o województwie podlaskim	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- *o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,*
- *o sektorze przedsiębiorstw dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,*
- *o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,*
- *o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,*
- *o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.*

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

W Komunikacje zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót

pełna nazwa

sekcje PKD

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy PKD

produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(-)	—	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo podlaskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez Urząd Statystyczny w Białymstoku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie br. ukształtowało się na poziomie 97,2 tys. osób, tj. o 1,1% niższym niż rok wcześniej (w listopadzie ubiegłego roku spadło odpowiednio o 0,1%). **Stopa bezrobocia** była nadal wyższa niż przed rokiem (14,9% wobec 14,2%).

W odniesieniu do listopada 2012 r. spadek przeciętnego zatrudnienia miał miejsce m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,3%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3,6%), a także w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,6%). Wzrost odnotowano natomiast w transporcie i gospodarce magazynowej oraz administrowaniu i działalności wspierającej (po 4,2%), informacji i komunikacji (o 3,0%), a także w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 2,3%). Wśród działań o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku najgłębszy jego spadek odnotowano w jednostkach zajmujących się gastronomią (o 11,9%), budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 8,8%), działalnością detektywistyczną i ochroniarską (o 5,8%), handlem detalicznym (o 4,8%) oraz produkcją artykułów spożywczych (o 4,6%). Wyższe niż przed rokiem zatrudnienie zanotowano głównie w działalności związanej z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem zieleni (o 25,0%), produkcji mebli (o 24,3%), zakwaterowaniu (o 6,7%), transporcie lądowym i rurociągowym (o 5,4%), a także w działalności twórczej związanej z kulturą i rozrywką (o 5,5%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

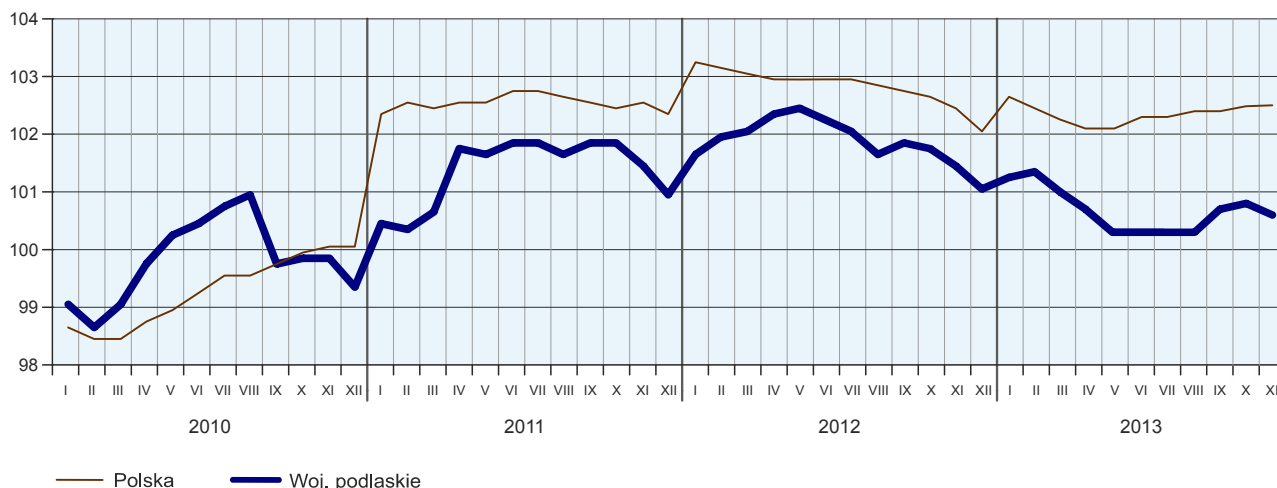
Wyszczególnienie	XI 2013		I–XI 2013	
	w tys.	XI 2012=100	w tys.	I–XI 2012=100
O g ó ł e m	97,2	98,9	97,2	98,2
w tym:				
Przemysł	46,5	99,2	46,2	98,6
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	41,8	99,0	41,6	98,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1,6	97,4	1,6	98,6
Budownictwo	10,0	99,1	9,8	94,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	22,8	96,4	23,1	96,5
Transport i gospodarka magazynowa	5,1	104,2	5,1	102,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1,7	95,7	1,7	98,4
Informacja i komunikacja	1,1	103,0	1,1	100,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,1	98,8	2,2	99,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2,9	104,2	3,1	109,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1,9	102,3	1,9	102,8

W porównaniu z poprzednim miesiącem przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się o 0,2%. Niewielki jego spadek wystąpił m.in. w sekcjach: transport i gospodarka magazynowa (o 0,8%), zakwaterowanie i gastronomia (o 0,7%), a także administrowanie i działalność wspierająca (o 0,6%), natomiast wzrost zanotowano w informacji i komunikacji (o 0,7%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (po 0,1%).

W okresie styczeń–listopad br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 97,2 tys. osób, tj. o 1,8% niższy niż przed rokiem.

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

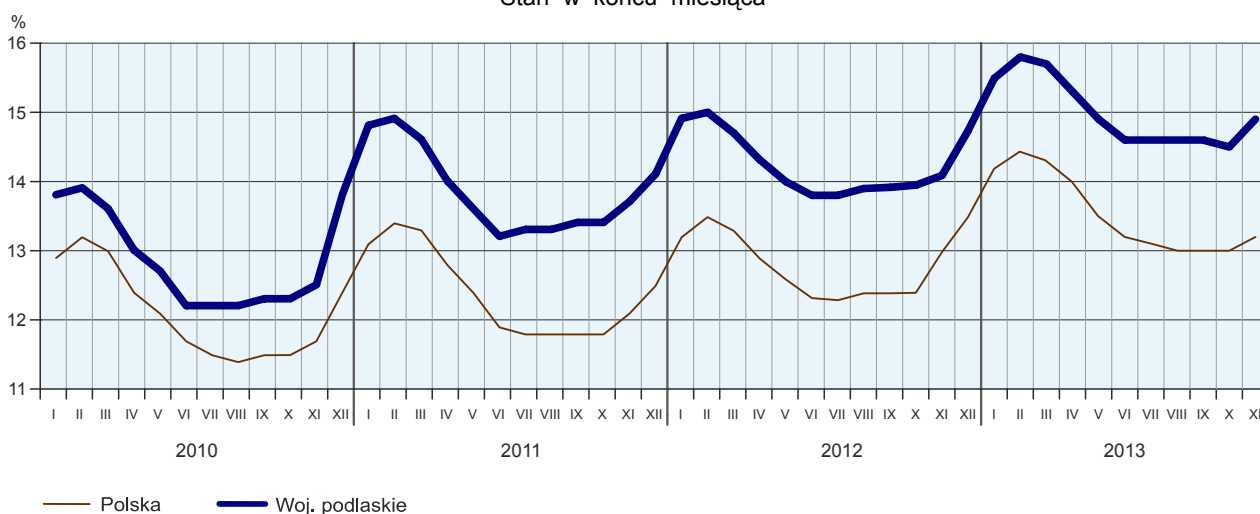
W końcu listopada 2013 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 69542 osoby i była o 1649 osób (o 2,4%) większa od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 2798 osób (o 4,2%) większa niż przed rokiem. Kobiety stanowiły 46,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej 46,8%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2012	2013	
		X	XI
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca)	66744	67893	69542
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca)	7118	7272	6857
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca)	5401	7458	5208
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	14,2	14,5	14,9

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

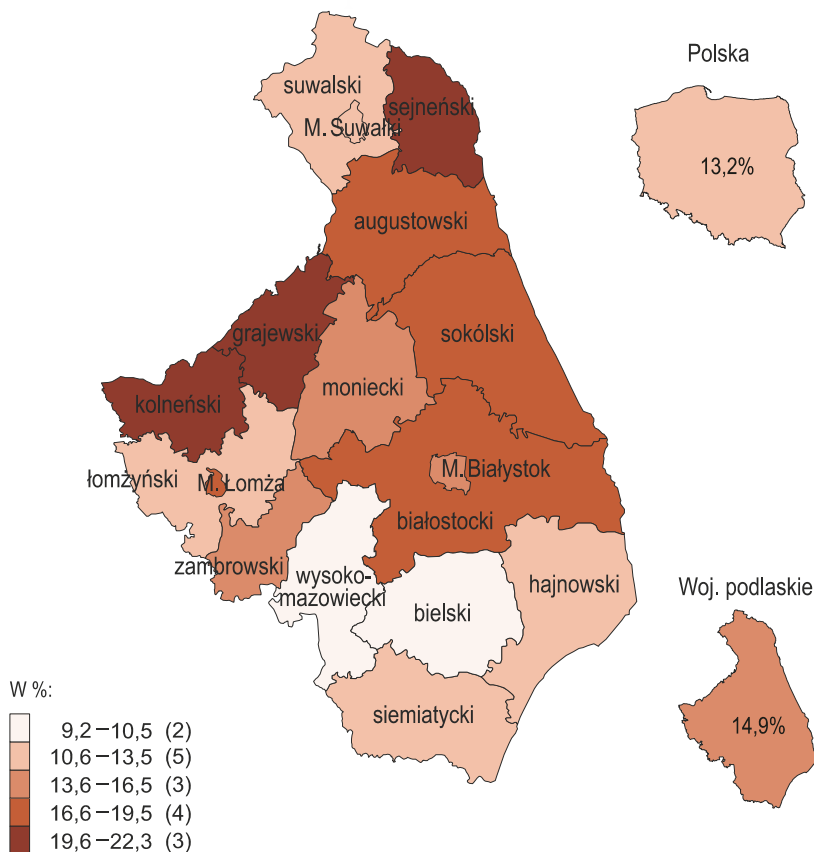
Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 14,9% i wzrosła zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 0,4 p. proc.), jak i w odniesieniu do analogicznego okresu 2012 r. (o 0,7 p. proc.).

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: grajewski (22,3%), sejneński (20,9%) oraz kolneński (20,4%), a najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w powiatach wysokomazowieckim (9,2%) i bielskim (9,6%).

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku stopa bezrobocia wzrosła w 16 powiatach, przy czym najbardziej w kolneńskim (o 1,3 p. proc.) oraz hajnowskim i siemiatyckim (o 1,1 p. proc.), natomiast spadła w powiecie zambrowskim (o 0,2 p. proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2013 R.

Stan w końcu listopada

W nawiasach podano liczbę powiatów.

W listopadzie 2013 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 6857 osób bezrobotnych, tj. o 5,7% mniej niż przed miesiącem i o 3,7% mniej niż przed rokiem. W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku zwiększył się udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie nowo zarejestrowanych ogółem (o 2,0 p. proc. do 80,3%) oraz absolwentów (o 0,9 p. proc. do 11,8%). Spadł natomiast odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 1,2 p. proc. do 2,7%), a udział osób dotychczas niepracujących utrzymał się na tym samym poziomie (22,6%).

W omawianym okresie z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 5208 osób, tj. o 30,2% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 3,5% mniej niż rok wcześniej. Z tytułu podjęcia pracy (jako głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 2643 osoby (przed rokiem 2380 osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym uległ zwiększeniu (o 6,6 p. proc. do 50,7%). Wzrósł również odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,4 p. proc. do 7,8%). Spadł natomiast udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,1 p. proc. do 26,3%), jak również wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 5,4 p. proc. do 5,9%). Odsetek osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe pozostał na poziomie sprzed roku i wyniósł 0,7%.

W końcu listopada br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 62587 bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł w porównaniu z zanotowanym w analogicznym miesiącu ubiegłego roku (o 2,2 p. proc. do 90,0%).

Bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu listopada 2013 r. stanowili 91,8% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 91,3%). Do tej grupy zaliczane są m.in. osoby do 25 roku życia, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku (o 1,3 p. proc. do 20,2%). Wzrósł natomiast odsetek bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (o 1,4 p. proc. do 31,8%), osób powyżej 50 roku życia (o 1,7 p. proc. do 24,6%) oraz osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,4 p. proc. do 7,3%). Zwiększeniu uległ również udział osób niepełnosprawnych (o 0,2 p. proc. do 5,8%) i osób długotrwale bezrobotnych (o 2,0 p. proc. do 58,0%).

Liczba bezrobotnych zwiększyła się w ujęciu rocznym w większości wymienionych kategorii, a najbardziej wśród osób powyżej 50 roku życia (o 12,1%).

Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych kształtował się następująco:

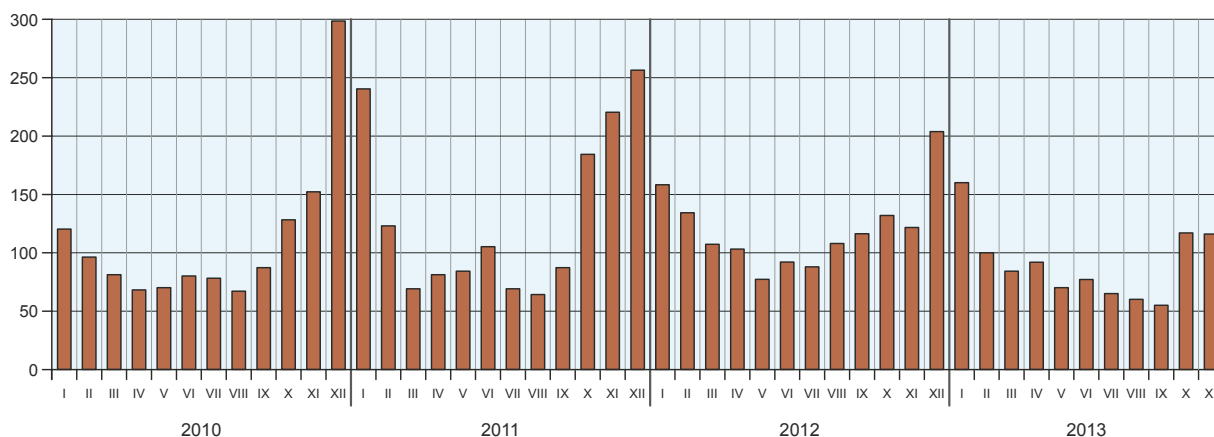
Kategorie bezrobotnych	XI 2012	2013	
		X	XI
w % ogólnej liczby bezrobotnych			
Do 25 roku życia	21,5	20,4	20,2
Długotrwale bezrobotni ^a	56,0	57,6	58,0
Powyżej 50 roku życia	22,9	24,4	24,6
Bez kwalifikacji zawodowych	30,4	31,8	31,8
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia	6,9	7,2	7,3
Niepełnosprawni	5,6	5,8	5,8

^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W listopadzie 2013 r. do urzędów pracy zgłoszono 1263 **oferty zatrudnienia**, tj. o 186 mniej niż przed miesiącem i o 94 więcej niż rok wcześniej. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 116 bezrobotnych (przed miesiącem 117, przed rokiem 126).

LICZBA BEZROBOTNYCH NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu okresu

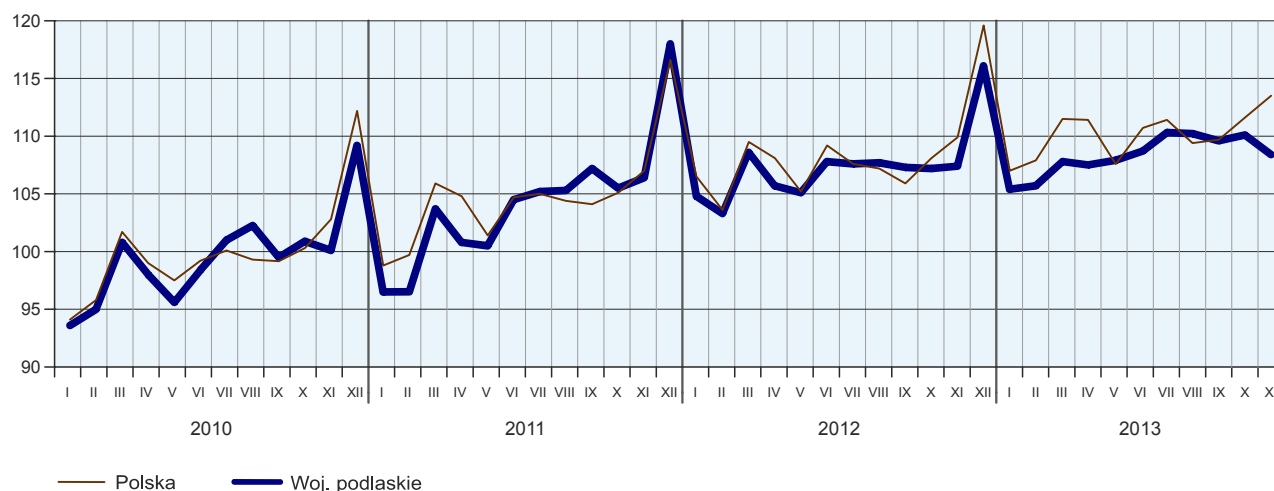
Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu listopada br. 12 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 172 pracowników (przed rokiem odpowiednio 14 zakładów i 103 pracowników).

***

WYNAGRODZENIA

W listopadzie br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3154,58 zł, tj. o 1,3% wyższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku (rok wcześniej wzrosło odpowiednio o 0,9%).

**PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

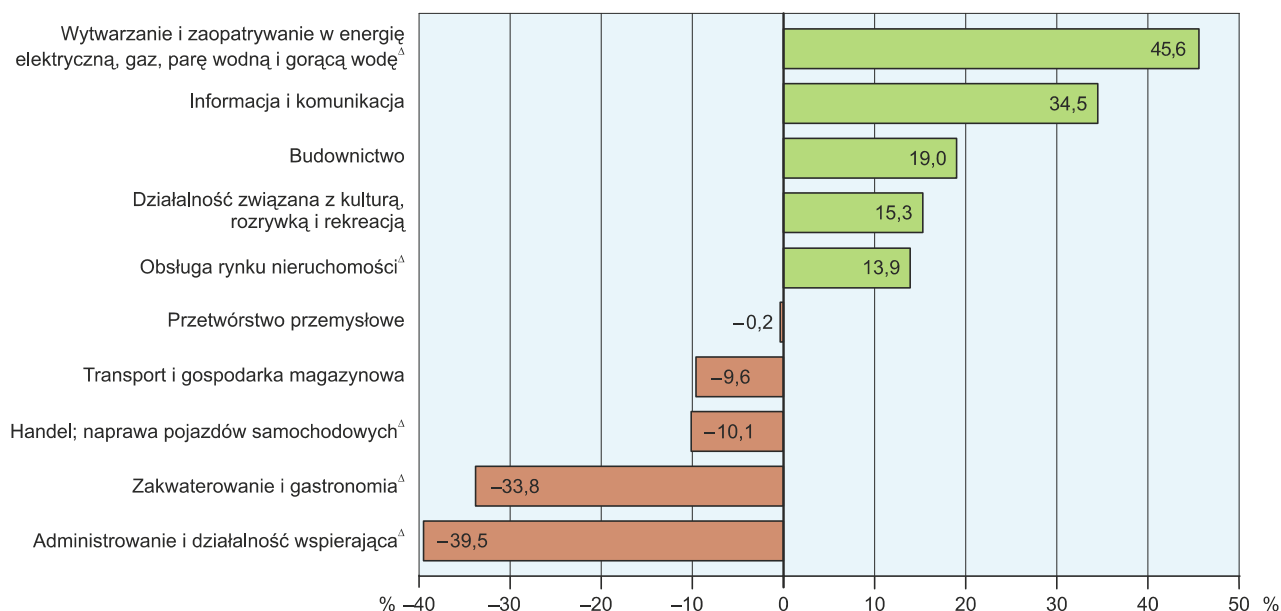
Wyszczególnienie	XI 2013		I–XI 2013	
	w zł	XI 2012=100	w zł	I–XI 2012=100
O g ó ł e m	3154,58	101,3	3146,80	101,8
w tym:				
Przemysł	3209,42	101,4	3179,12	102,1
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	3148,02	103,5	3109,74	101,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4593,87	99,5	4703,56	106,7
Budownictwo	3753,21	101,4	3767,16	103,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2834,56	101,4	2834,80	102,1
Transport i gospodarka magazynowa	2852,59	95,5	2908,79	98,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2089,00	96,5	2126,33	93,8
Informacja i komunikacja	4243,11	100,0	4417,10	104,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3594,64	104,6	3529,41	103,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1910,05	102,3	1908,01	101,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3637,44	98,2	3578,42	100,5

W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń wystąpił w większości sekcji sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy odnotowano w obsłudze rynku nieruchomości (o 4,6%), przetwórstwie przemysłowym (o 3,5%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,3%). Niższy niż przed rokiem poziom przeciętnych wynagrodzeń zanotowano w czterech sekcjach, tj. transporcie i gospodarce magazynowej (o 4,5%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,5%), działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 1,8%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,5%).

W listopadzie br. wynagrodzenie zdecydowanie wyższe od przeciętnego w województwie otrzymali m.in. zatrudnieni w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 45,6%), informacja i komunikacja (o 34,5%) oraz budownictwo (o 19,0%). Wynagrodzenie znacznie niższe od średniego uzyskali zatrudnieni w jednostkach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (o 39,5%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 33,8%), a także handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 10,1%).

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE
W LISTOPADZIE 2013 R.**

W ciągu jedenastu miesięcy br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3146,80 zł, tj. o 1,8% wyższym niż przed rokiem.

***

CENY DETALICZNE

W województwie podlaskim w III kwartale 2013 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wzrosły o 0,7% (wobec 3,8% przed rokiem). Najbardziej zdrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 2,8%), towary i usługi związane z mieszkaniem (o 2,4%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 1,8%). Tańsze niż przed rokiem były odzież i obuwie (o 4,2%), a także towary i usługi związane z transportem (o 1,6%).

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym w województwie podlaskim był niższy niż średnio w kraju, gdzie wyniósł 1,1%.

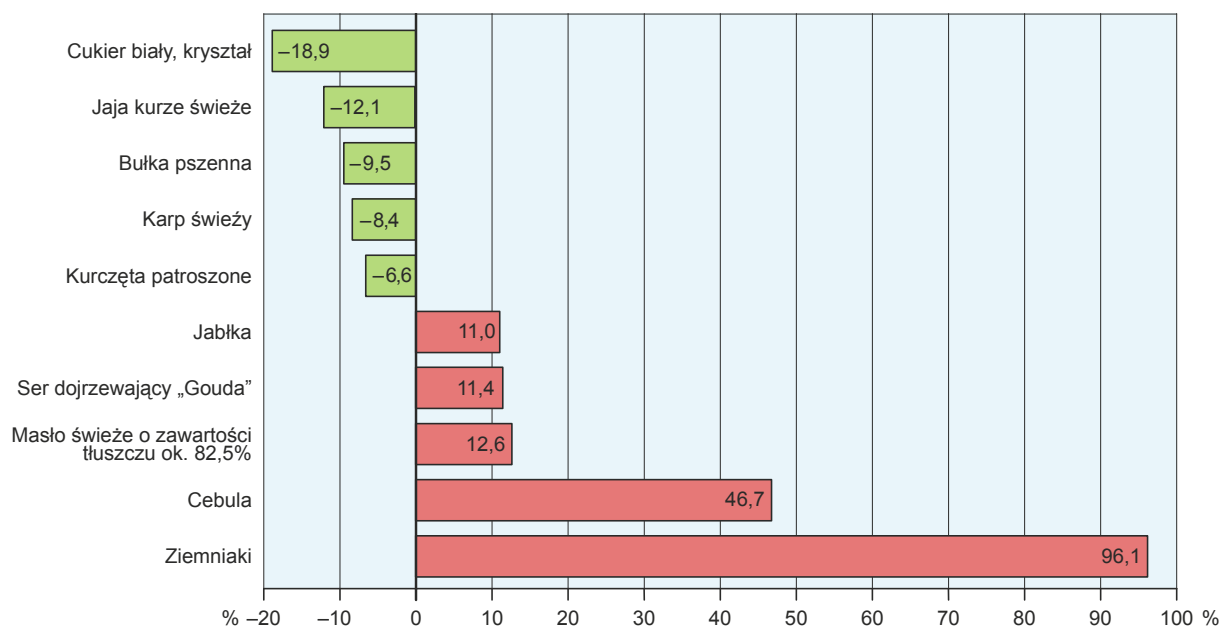
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podlaskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2012		2013	
	II kw.	III kw.	II kw.	III kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
O g ó ł e m	104,1	103,8	100,2	100,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,1	105,0	100,7	101,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ...	103,8	102,4	102,4	102,8
Odzież i obuwie	97,5	97,2	96,2	95,8
Mieszkanie	105,3	104,5	101,4	102,4
Zdrowie	104,0	103,8	101,9	101,5
Transport	108,4	106,6	96,8	98,4
Rekreacja i kultura	101,3	101,5	101,1	101,0
Edukacja	106,8	105,6	103,6	100,3

Ceny detaliczne artykułów żywnościowych w listopadzie br., w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, uległy różnokierunkowym zmianom. Największy wzrost cen wystąpił w grupie warzyw i owoców. Cena ziemniaków wzrosła prawie 2-krotnie, znacznie zdrożała cebula (o 46,7%) oraz jabłka (o 11,0%). Więcej niż przed rokiem kosztowały także masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 12,6%) i ser dojrzewający „Gouda” (o 11,4%). Mniej niż rok temu konsumenci płacili za cukier biały, kryształ (o 18,9%), jaja kurze świeże (o 12,1%) oraz bułki pszenne (o 9,5%). Obniżeniu uległy również ceny karpia świeżego (o 8,4%) i kurcząt patroszonych (o 6,6%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOSCIOWYCH W LISTOPADZIE 2013 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

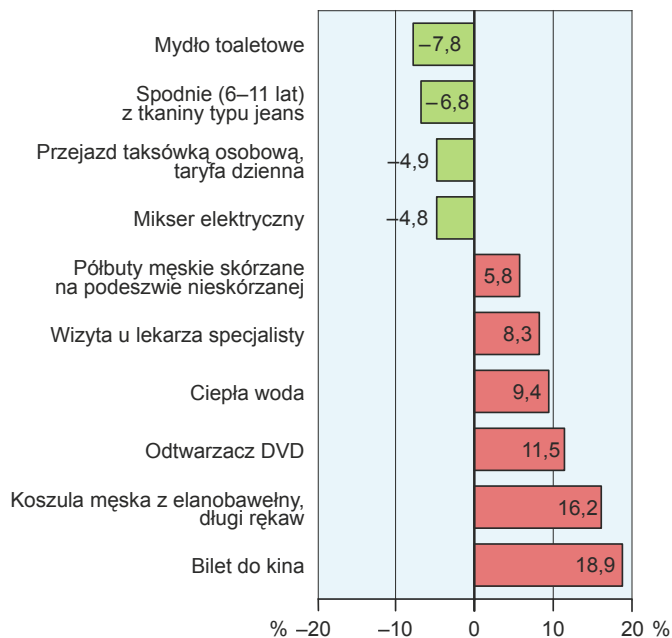

Mniejszym zmianom w skali roku uległy ceny większości artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych. Najwyższy wzrost zanotowano w przypadku ceny biletu do kina (o 18,9%) i koszuli męskiej z elanobawełny, długi rękaw (o 16,2%). Więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego należało zapłacić także za odtwarzacz DVD (o 11,5%), wizytę u lekarza specjalisty (o 8,3%) oraz półbuty męskie skórzane na podszwie nieskórzanej (o 5,8%). Zwiększyły się również opłaty związane z dostawą ciepłej i zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej (odpowiednio o 9,4% i 3,5%). Tańsze niż przed rokiem były m.in.: mydło toaletowe

(o 7,8%), spodnie (6–11 lat) z tkaniny typu jeans (o 6,8%), przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna (o 4,9%) oraz mikser elektryczny (o 4,8%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W LISTOPADZIE 2013 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

***

ROLNICTWO

W listopadzie br. średnia temperatura powietrza¹ na obszarze województwa podlaskiego wyniosła 4,7°C i była aż o 3,1°C wyższa od średniej z lat 1971–2000. Zarówno temperaturę maksymalną (13,5°C), jak i minimalną (minus 7,6°C) zanotowano w Białymstoku. Średnia suma opadów atmosferycznych¹ ukształtowała się na poziomie 34,5 mm i była o 19,8% niższa od normy z wielolecia. W zależności od regionu, liczba dni z opadami wyniosła od 17 (w Białymstoku) do 19 (w Suwałkach).

Wyjątkowo ciepła pogoda w listopadzie sprzyjała wegetacji ozimin oraz prowadzeniu orok przedzimowych. Rośliny nadrobiły straty spowodowane opóźnionymi siewami, a stan upraw ozimych przed wejściem w okres zimowego spoczynku był zróżnicowany w zależności od gatunku, ale zbliżony do ubiegłorocznego lub nieznacznie gorszy.

Skup zbóż kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–XI 2013		XI 2013		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	XI 2012=100	X 2013=100
Ziarno zbóż podstawowych ^a	54,0	69,3	9,6	97,2	137,9
w tym:					
pszenica	29,6	69,3	3,8	55,3	103,3
żyto	11,2	65,4	2,7	189,4	171,1

^a Obejmuje pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto, łącznie z mieszankami zbożowymi; bez ziarna siewnego; bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

¹ Przeciętne temperatury i sumy opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Białymstoku i Suwałkach.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec–listopad 2013 r. wyniósł 54,0 tys. t i zmniejszył się w skali roku o 30,7%. Skup pszenicy i żyta był niższy od zanotowanego przed rokiem odpowiednio o 30,7% i 34,6%.

W listopadzie br. skupiono 9,6 tys. t zbóż, tj. o 37,9% więcej niż miesiąc wcześniej, ale o 2,8% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Skup pszenicy był o 3,3% wyższy w odniesieniu do października br., ale o 44,7% niższy w stosunku do odnotowanego przed rokiem, natomiast skup żyta zwiększył się zarówno w skali miesiąca, jak i roku odpowiednio o 71,1% i 89,4%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–XI 2013		XI 2013		
	w tys. t	I–XI 2012=100	w tys. t	XI 2012=100	X 2013=100
Żywiec rzeźny ^b	187,8	107,7	14,9	99,9	86,9
w tym:					
bydło (bez cieląt)	35,9	89,5	2,6	90,0	92,6
trzoda chlewna	57,5	108,1	3,9	98,8	88,0
drób	91,7	117,3	8,3	104,2	84,5
Mleko ^c	1773,7	101,7	149,9	105,5	93,7

^a W okresie lipiec–listopad bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

W okresie styczeń–listopad br. producenci z województwa podlaskiego dostarczyli do **skupu** 187,8 tys. t **żywca rzeźnego** (w wadze żywej), tj. o 7,7% więcej niż przed rokiem. Wzrost zanotowano w przypadku skupu żywca wieprzowego (o 8,1%) i drobiowego (o 17,3%), zmniejszyła się natomiast ilość skupionego żywca wołowego (o 10,5%).

W listopadzie 2013 r. skup żywca rzeźnego ukształtował się na poziomie 14,9 tys. t i był niższy niż w październiku br. i przed rokiem odpowiednio o 13,1% i 0,1%. Zarówno w skali miesiąca, jak i roku zmniejszyła się podaż podstawowych gatunków zwierząt rzeźnych, z wyjątkiem drobiu w ujęciu rocznym.

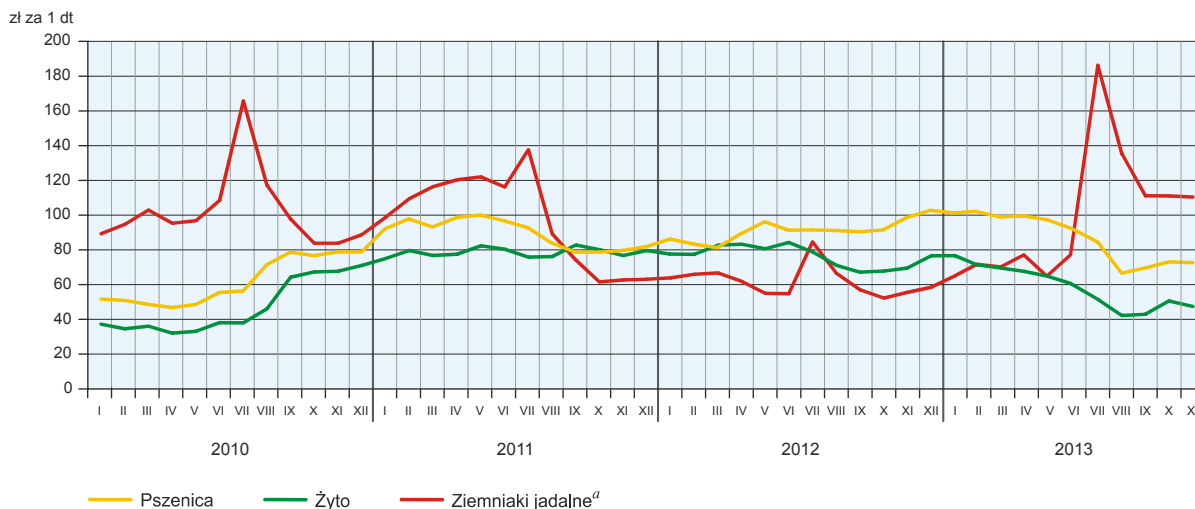
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	I–XI 2013		XI 2013			I–XI 2013		XI 2013		
	w zł	I–XI 2012= =100	w zł	XI 2012= =100	X 2013= =100	w zł	I–XI 2012= =100	w zł	XI 2012= =100	X 2013= =100
Ziarno zbóż ^a – za 1 dt:										
pszenica	82,50	92,8	72,62	75,0	99,4	92,66	97,3	84,85	90,0	100,0
żyto	53,56	73,3	47,44	70,6	93,7	64,74	85,1	60,58	85,7	110,6
Ziemniaki ^b – za 1 dt	28,65	111,1	25,27	102,0	98,1	96,97	161,6	110,43	208,5	99,4
Żywiec rzeźny – za 1 kg wagi żywej:										
bydło (bez cieląt)	5,97	92,8	5,68	89,1	97,6	.	x	.	x	x
trzoda chlewna	5,33	99,9	5,73	100,7	102,1	.	x	.	x	x
drób	4,22	100,7	3,79	94,9	90,5	.	x	.	x	x
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt.:										
krowa dojna	.	x	.	x	x	3270,48	113,7	3457,14	108,0	109,2
jałówka 1-roczna	.	x	.	x	x	1912,10	107,5	1925,00	97,5	97,6
prosię na chów	.	x	.	x	x	176,28	103,5	176,79	90,4	100,2
Mleko – za 1 hl	136,62	109,1	149,86	117,1	102,0	.	x	.	x	x

^a W skupie – bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne (w lipcu i sierpniu – wczesne).

W listopadzie br. producenci z województwa podlaskiego uzyskiwali niższe niż przed miesiącem **ceny** za dostarczone do skupu ziarno **pszenicy** (o 0,6%) i **żyta** (o 6,3%). W obrocie targowiskowym cena pszenicy utrzymała się na poziomie z października br., natomiast średnia cena żyta wzrosła o 10,6%. W ujęciu rocznym przeciętne ceny obydwu gatunków zbóż uległy zmniejszeniu zarówno w skupie (odpowiednio o 25,0% i 29,4%), jak i na targowiskach (odpowiednio o 10,0% i 14,3%).

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

^a W lipcu i sierpniu – wczesne.

W omawianym miesiącu przeciętna **cena ziemniaków** w skupie wyniosła 25,27 zł za 1 dt i była o 1,9% niższa niż przed miesiącem, ale o 2,0% wyższa niż rok wcześniej. Na targowiskach za 1 dt ziemniaków jadalnych płacono średnio 110,43 zł, tj. o 0,6% mniej niż w poprzednim miesiącu, ale ponad 2-krotnie więcej niż przed rokiem.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

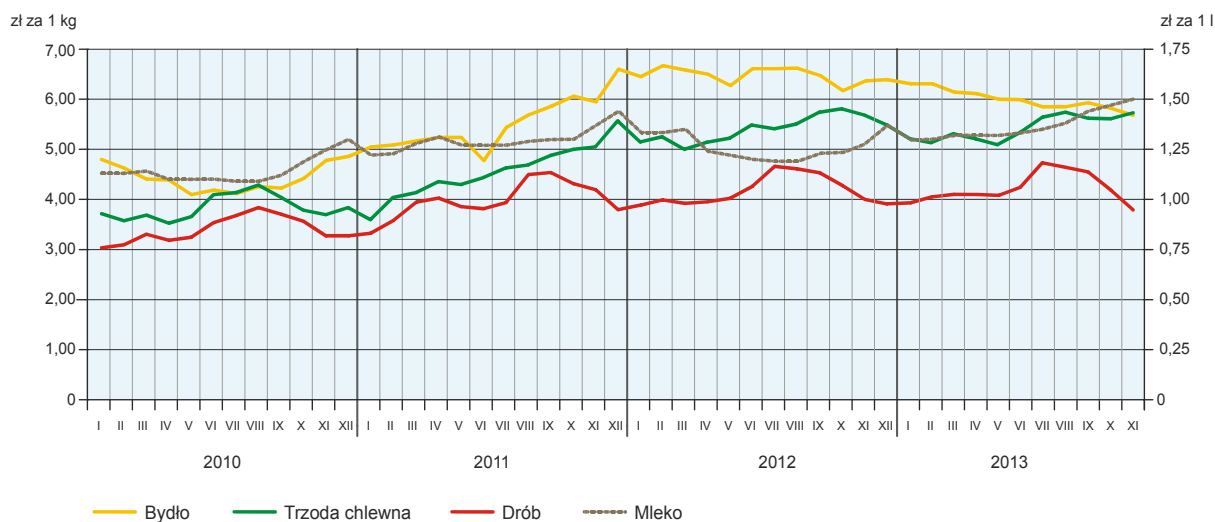

W listopadzie 2013 r., przy mniejszej niż przed miesiącem i przed rokiem podaży, przeciętna **cena skupu 1 kg żywca wieprzowego** osiągnęła poziom 5,73 zł i zwiększyła się w porównaniu z zanotowaną w poprzednim miesiącu (o 2,1%) oraz rok wcześniej (o 0,7%). Relacja ceny skupu żywca wieprzowego do ceny żyta na targowiskach w omawianym miesiącu wyniosła 9,5 wobec 10,2 w październiku br. i 8,0 w listopadzie poprzedniego roku.

W obrocie targowiskowym średnia cena prosięcia przeznaczanego do dalszego chowu ukształtowała się na poziomie 176,79 zł i była o 0,2% wyższa niż przed miesiącem, ale o 9,6% niższa niż przed rokiem.

W listopadzie br., przy zmniejszonej podaży żywca drobiowego w skali miesiąca i jej wzroście w skali roku, zaobserwowano spadek ceny omawianego surowca. Średnia **cena skupu 1 kg drobiu rzeźnego** wyniosła 3,79 zł i była niższa o 9,5% od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 5,1% niż w listopadzie poprzedniego roku.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Pomimo zmniejszonych w ujęciu miesięcznym i rocznym dostaw do skupu, **cena żywca wołowego** w listopadzie br. ukształtowała się na poziomie 5,68 zł za 1 kg, czyli zmniejszyła się w odniesieniu do zanotowanej w poprzednim miesiącu (o 2,4%) i rok wcześniej (o 10,9%).

W okresie styczeń–listopad br. **skup mleka** wyniósł 1773,7 mln l i zwiększył się w skali roku o 1,7%. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 136,62 zł za 100 l, tj. o 9,1% wyższym niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W listopadzie 2013 r. skupiono 149,9 mln l mleka, tj. o 6,3% mniej niż w październiku br., ale o 5,5% więcej niż rok wcześniej. Średnia cena skupu omawianego surowca wyniosła 149,86 zł za 100 l i była wyższa o 2,0% w porównaniu z zanotowaną przed miesiącem i o 17,1% w odniesieniu do listopada poprzedniego roku.

W omawianym miesiącu na targowiskach cena krowy dojnej osiągnęła 3457,14 zł i zwiększyła się zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym odpowiednio o 9,2% i 8,0%. Cena jałówki 1-roczonej ukształtowała się na poziomie 1925,00 zł, tj. niższym o 2,4% niż w październiku br. i o 2,5% niż w listopadzie poprzedniego roku.

***

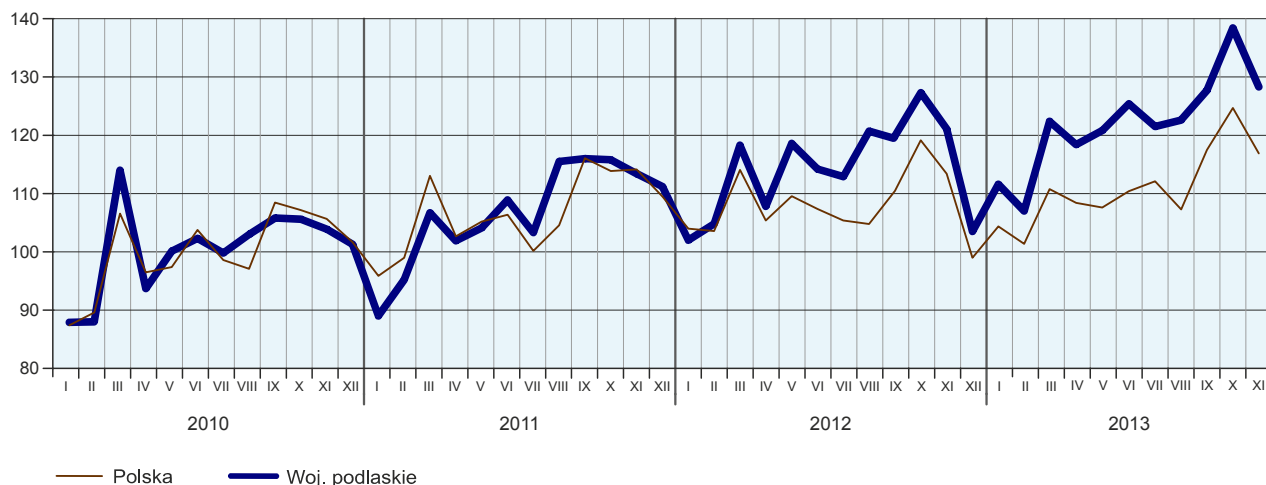
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w listopadzie br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 1820,6 mln zł i była (w cenach stałych) o 7,3% niższa niż w poprzednim miesiącu, ale o 6,0% wyższa niż rok wcześniej (wówczas zanotowano jej wzrost o 6,7%). Równocześnie nastąpił spadek (w cenach bieżących) **produkcji budowlano-montażowej** w skali roku – wyniósł on 13,2% (rok wcześniej – 7,1%).

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca ok. 94% ogólnej produkcji przemysłowej, w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku zwiększyła się o 6,7%. Wzrost (o 1,0%) zanotowano także w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.

PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU

(ceny stałe; przeciętna miesięczna 2010 = 100)

Wyższy niż listopadzie 2012 r. poziom produkcji sprzedanej zaobserwowano w 21 (spośród 27 występujących w województwie) działach przemysłu, a niższy – w 6. Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu, największy wzrost wartości sprzedaży w odniesieniu do poziomu sprzed roku zanotowano w produkcji maszyn i urządzeń (o 13,0%), produkcji artykułów spożywczych (o 9,7%) oraz produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 4,1%), natomiast jej spadek wystąpił w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 8,6%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Sekcje i działy	XI 2013	I–XI 2013	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	106,0	105,8	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	106,7	106,1	94,2
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	109,7	106,8	56,0
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	104,1	109,1	9,6
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	140,7	117,7	1,0
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	91,4	107,8	6,3
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	151,0	137,6	2,0
wyrobów z metali ^Δ	92,5	85,7	2,1
maszyn i urządzeń ^Δ	113,0	110,1	4,9
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	94,7	104,6	1,1
mebli	117,2	124,1	1,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	101,0	100,5	2,7

W porównaniu z poprzednim miesiącem produkcja sprzedana przemysłu spadła o 7,3%, przy czym w przetwórstwie przemysłowym – o 7,4%. Wzrost odnotowano natomiast w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 12,6%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego w listopadzie br. wyniosła (w cenach bieżących) 39,2 tys. zł i była (w cenach stałych) o 6,8% wyższa niż przed rokiem, przy jed-

noczesnym wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 1,4% i spadku przeciętnego zatrudnienia o 0,8%.

W okresie styczeń–listopad br. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 18628,8 mln zł i była (w cenach stałych) o 5,8% wyższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w listopadzie br. ukształtowała się na poziomie 428,9 mln zł, czyli niższym w porównaniu z zanotowanym w poprzednim miesiącu oraz listopadzie ubiegłego roku odpowiednio o 2,5% i 1,0%.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła 42,8 tys. zł, co w odniesieniu do listopada 2012 r. oznacza spadek o 0,1%, przy niższym przeciętnym zatrudnieniu (o 0,9%) oraz wyższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto (o 1,4%).

W okresie jedenastu miesięcy br. wartość produkcji sprzedanej budownictwa osiągnęła 3828,0 mln zł, tj. o 3,0% mniej niż przed rokiem.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana w listopadzie 2013 r. ukształtowała się na poziomie 195,8 mln zł (co stanowiło 45,6% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i była o 13,2% niższa od zanotowanej rok wcześniej.

W porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku spadek wartości produkcji wystąpił w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 26,0%) oraz w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków (o 17,4%). Wzrost produkcji budowlano-montażowej (o 4,5%) odnotowano tylko w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	XI 2013	I–XI 2013	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	86,8	76,9	100,0
Budowa budynków ^Δ	82,6	77,8	47,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	104,5	60,1	24,9
Roboty budowlane specjalistyczne	74,0	100,0	27,7

W odniesieniu do października br. stwierdzono spadek produkcji budowlano-montażowej o 7,7%. Zmniejszenie odnotowano w jednostkach zajmujących się głównie budową budynków (o 22,8%) oraz w przedsiębiorstwach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 6,9%), natomiast wzrost (o 14,5%) zaobserwowano jedynie w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

W okresie styczeń–listopad br. produkcja budowlano-montażowa osiągnęła wartość 1624,3 mln zł, tj. zmniejszyła się o 23,1% w odniesieniu do zanotowanej rok wcześniej.

***

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W listopadzie 2013 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 2,6%), mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 58,6%) oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 63,2%).

Według wstępnych danych², w listopadzie 2013 r. **przekazano do użytkowania** 512 mieszkań, tj. o 13 więcej niż przed rokiem. W badanym miesiącu inwestorzy indywidualni oddali do użytkowania 219 mieszkań (42,8% ogółu), a podmioty budujące na sprzedaż lub wynajem – 293 mieszkania (57,2% ogółu). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio 41,1% i 44,3%.

Mieszkania wybudowane w listopadzie 2013 r. w województwie podlaskim stanowiły 3,9% ich ogólnej liczby w kraju.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa w okresie styczeń–listopad 2013 r. kształtowały się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2012=100	
O g ó ł e m	3592	100,0	87,8	102,3
Indywidualne	1732	48,2	87,7	153,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1827	50,9	94,5	54,6
Komunalne	32	0,9	33,7	44,5
Zakładowe	1	0,0	5,3	141,0

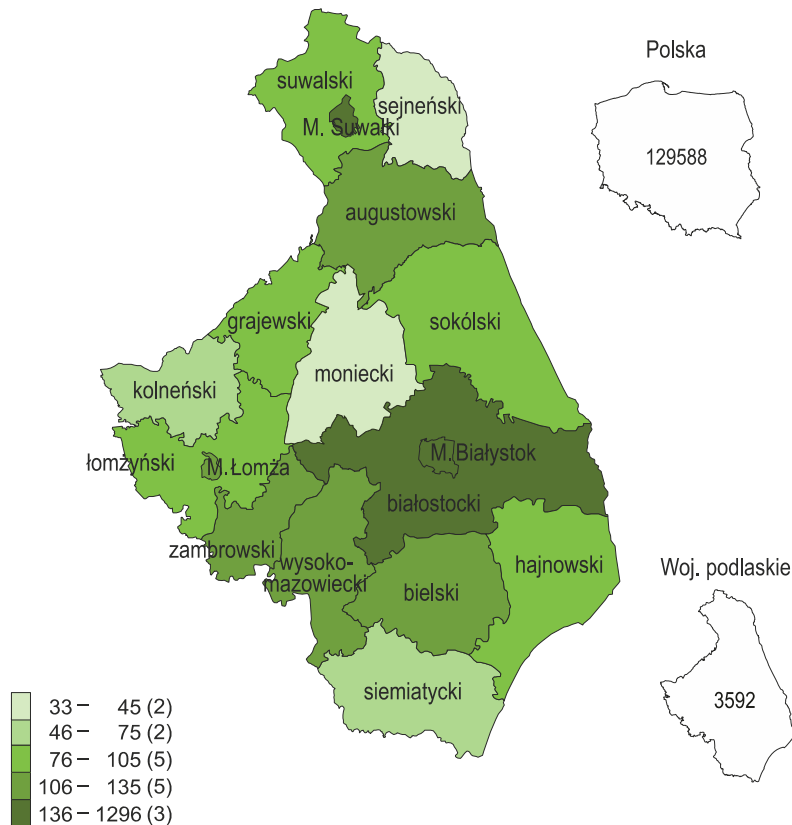
W okresie styczeń–listopad br. oddano do użytkowania 3592 mieszkania, tj. o 498 (o 12,2%) mniej niż rok wcześniej. Przekazali je inwestorzy indywidualni, budujący z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, gminy oraz zakłady pracy. Spadek liczby zrealizowanych mieszkań w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego zanotowano we wszystkich wyżej wymienionych formach budownictwa.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

(analogiczny okres 2010 = 100)

**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW
W OKRESIE STYCZEŃ–LISTOPAD 2013 R.**

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w mieście Białystok (1296) i powiecie białostockim (707). Najmniej wybudowano ich w powiecie monieckim (33) i sejneńskim (41).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach bielskim (185,1 m²) i wysokomazowieckim (176,5 m²), zaś najmniejsze wybudowano w miastach Suwałki (66,2 m²) oraz Białystok (69,6 m²).

W listopadzie br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę** 333 mieszkań (o 58,6% więcej niż przed rokiem). Uzyskali je inwestorzy indywidualni oraz deweloperzy – odpowiednio 55,3% i 44,7% ogólnej liczby pozwoleń. Równocześnie **rozpoczęto budowę** 377 mieszkań (o 63,2% więcej niż rok wcześniej), z tego 33,7% przypadło na budownictwo indywidualne, a 66,3% – na budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–listopad 2013 r. kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XI 2012=100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XI 2012=100
O g ó ł e m	3604	100,0	75,9	3530	100,0	82,1
Indywidualne	2206	61,2	95,8	2013	57,0	97,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1198	33,2	50,6	1517	43,0	68,1
Komunalne	200	5,6	250,0	–	–	x

W okresie styczeń–listopad 2013 r. starostwa powiatowe wydały pozwolenia na budowę 3604 mieszkań (o 24,1% mniej niż rok wcześniej), wśród których zdecydowaną większość stanowiły mieszkania indywidualne. Jednocześnie rozpoczęto budowę 3530 lokali (o 17,9% mniej niż przed rokiem), a dominowały wśród nich również inwestycje indywidualne.

***

RYNEK WEWNĘTRZNY

W listopadzie br. **sprzedaż detaliczna** oraz **hurtowa**, podobnie jak rok wcześniej, ukształtowały się na poziomie niższym niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku (odpowiednio o 3,6% i 3,0%).

W porównaniu z listopadem 2012 r. **sprzedaż detaliczna** (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zmniejszyła się w kilku grupach. Wśród grup o największym udziale w ogólnej wartości sprzedaży spadek zanotowano w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (o 5,7%). Wzrost wystąpił w jednostkach zajmujących się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 1,4%) oraz w przedsiębiorstwach handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 0,9%).

W odniesieniu do października br. wartość sprzedaży detalicznej zmniejszyła się o 5,4%. Wśród grup o dominującym udziale największy spadek zanotowano w jednostkach prowadzących sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 11,8%) oraz w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (o 1,1%).

W okresie styczeń–listopad br., w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, wartość sprzedaży detalicznej zmniejszyła o 7,9%.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2013	I–XI 2013	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m ^a	96,4	92,1	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	113,9	100,0	8,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	101,4	84,8	12,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	100,9	104,1	32,0
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	93,5	95,9	5,3
Włókno, odzież, obuwie	118,7	106,6	1,4
Meble, RTV, AGD	54,0	70,5	4,1
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	82,8	77,0	5,8
Pozostałe	94,3	87,2	28,1

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Przedsiębiorstwa handlowe w listopadzie 2013 r. zrealizowały **sprzedaż hurtową** (w cenach bieżących) niższą o 12,0% od zanotowanej w poprzednim miesiącu oraz o 3,0% niż w listopadzie poprzedniego roku (w tym przedsiębiorstwa hurtowe – odpowiednio o 12,5% i 1,1% niższą).

W okresie styczeń–listopad 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zmniejszyła się o 1,9%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 0,3%.

***

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2012 r.													
B – 2013 r.													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a w tys. osób	A	98,5	98,8	98,9	99,2	99,2	99,1	98,9	98,5	98,7	98,6	98,3	97,9
	B	98,0	98,1	97,7	97,4	97,1	97,1	97,0	97,0	97,3	97,4	97,2	
poprzedni miesiąc = 100	A	100,7	100,3	100,1	100,3	100,1	99,8	99,8	99,6	100,2	99,9	99,7	99,6
	B	100,2	100,1	99,6	99,7	99,7	100,0	100,0	100,0	100,3	100,1	99,8	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,1	101,6	101,4	100,5	100,7	100,3	100,1	100,0	100,0	99,8	99,9	100,0
	B	99,5	99,2	98,7	98,2	97,8	98,0	98,1	98,5	98,5	98,7	98,9	
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A	70,3	70,8	69,1	66,9	65,3	64,3	64,4	65,0	64,7	65,0	66,7	68,7
	B	73,8	74,5	73,9	72,0	69,7	68,0	68,1	68,3	68,1	67,9	69,5	
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A	14,8	14,9	14,6	14,2	13,9	13,7	13,8	13,9	13,8	13,9	14,2	14,7
	B	15,6	15,8	15,7	15,3	14,9	14,6	14,6	14,6	14,6	14,5	14,9	
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	931	1758	2445	1809	1764	1694	1637	1553	2345	1686	1169	853
	B	1478	2519	2658	2179	2205	1962	2168	2053	1845	1449	1263	
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	158	134	107	103	77	92	89	108	113	134	126	208
	B	160	100	84	92	70	77	65	60	55	117	116	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	A	3039,45	2996,02	3148,15	3061,72	3044,52	3124,26	3118,53	3121,33	3110,00	3106,34	3113,42	3366,41
	B	3057,19	3066,21	3126,89	3117,80	3131,82	3155,43	3204,11	3202,21	3185,21	3202,67	3154,58	
poprzedni miesiąc = 100	A	88,8	98,6	105,1	97,3	99,4	102,6	99,8	100,1	99,6	99,9	100,2	108,1
	B	90,8	100,3	102,0	99,7	100,4	100,8	101,5	99,9	99,5	100,5	98,5	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	108,7	107,2	104,8	104,9	104,6	103,2	102,3	102,3	100,1	101,6	100,9	98,3
	B	100,6	102,3	99,3	101,8	102,9	101,0	102,7	102,6	102,4	103,1	101,3	
Wskaźniki cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	104,4	.	.	104,1	.	.	103,8	.	.	102,7
	B	.	.	101,0	.	.	100,2	.	.	100,7	.	.	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2012 r. B – 2013 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Wskaźniki cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	108,0	97,6	97,9	105,2	110,7	94,0	95,3	99,7	101,1	100,5	107,4	103,0
	B	99,5	99,5	92,8	101,9	99,0	95,2	92,9	77,8	110,0	99,9	97,6	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,0	88,8	96,0	93,0	102,9	98,2	98,8	105,0	109,0	112,6	118,3	120,7
	B	111,3	113,5	107,6	104,2	93,1	94,4	92,0	71,8	78,1	77,6	70,5	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	98,0	103,3	98,6	98,8	96,4	105,5	100,0	100,2	97,6	95,4	103,3	100,2
	B	99,6	100,1	96,6	99,4	98,0	100,0	97,7	100,0	101,3	98,1	97,6	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	127,9	131,3	127,6	124,3	119,8	138,7	121,8	116,7	110,5	102,1	107,2	97,0
	B	98,6	95,4	93,4	94,0	95,5	90,6	88,5	88,3	91,7	94,3	89,1	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	92,4	102,3	95,0	102,9	101,6	105,1	98,5	101,9	104,2	101,2	97,9	96,7
	B	94,7	98,6	103,5	98,0	97,7	104,9	105,6	101,8	97,8	99,9	102,1	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	143,0	130,3	120,9	118,2	121,9	123,7	117,0	117,7	117,7	116,3	112,7	98,8
	B	101,3	97,7	106,4	101,3	97,4	97,2	104,2	104,2	97,8	96,6	100,7	
Relacja ceny skupu ^a żywca wieprzowego do ceny targowiskowej żyta	A	6,8	6,9	6,0	6,6	6,5	7,3	7,2	7,1	7,8	8,2	8,0	7,9
	B	7,4	7,0	7,6	7,3	7,3	7,9	9,3	10,5	9,7	10,2	9,5	
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	91,7	102,7	112,9	91,1	110,0	96,3	98,8	106,9	99,0	106,5	95,1	85,5
	B	107,1	95,9	114,4	96,7	102,0	103,8	96,9	101,0	104,1	108,2	92,7	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	114,7	110,0	110,9	105,7	113,8	104,8	109,3	104,5	103,5	109,9	106,7	93,0
	B	109,3	102,1	103,4	109,8	101,8	107,9	107,5	101,6	106,7	108,4	106,0	
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	34,1	91,4	131,9	109,2	117,4	120,0	100,8	117,7	97,1	96,2	114,2	83,7
	B	59,4	61,1	154,3	101,9	109,4	130,6	111,4	106,9	117,8	98,3	92,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	136,0	103,6	106,8	83,6	75,7	84,8	73,9	113,5	78,8	69,9	92,9	67,1
	B	116,8	78,1	91,3	85,2	79,4	86,3	95,4	86,7	105,1	107,4	86,8	

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2012 r.													
B – 2013 r.													
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) ..	A	270	570	800	1203	1522	2012	2221	2759	3261	3591	4090	4525
	B	326	468	689	1107	1265	1461	1872*	2310*	2741*	3080*	3592	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	97,1	108,2	97,1	118,3	122,4	127,3	112,2	116,8	121,0	119,1	116,5	101,9
	B	120,7	82,1	86,1	92,0	83,1	72,6	86,7	80,8	85,9	87,3	87,8	
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	77,0	100,9	119,0	96,3	105,8	97,5	104,2	99,2	91,2	100,8	91,9	106,4
	B	83,4	98,2	120,1	99,0	97,4	103,5	106,5	95,4	99,5	96,6	94,6	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	121,4	111,7	108,2	102,2	108,7	107,6	109,8	104,6	93,6	96,5	93,0	85,3
	B	92,4	89,8	90,6	93,2	85,8	91,0	93,0	89,5	97,7	93,7	96,4	
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b niefinansowych w %:													
brutto ^c	A	.	.	2,4	.	.	2,4	.	.	1,8	.	.	1,8
	B	.	.	3,6	.	.	3,7	.	.	3,7	.	.	
netto ^d	A	.	.	1,8	.	.	1,9	.	.	1,4	.	.	1,3
	B	.	.	2,6	.	.	3,0	.	.	3,0	.	.	
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b (w cenach bieżących) w mln zł													
	A	.	.	183,1	.	.	454,3	.	.	822,7	.	.	1082,4
	B	.	.	174,0	.	.	419,9	.	.	654,0	.	.	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	88,2	.	.	99,1	.	.	111,3	.	.	115,0
	B	.	.	95,1	.	.	92,4	.	.	79,5	.	.	
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^e (stan w końcu okresu)													
	A	91390	91424	91800	92176	92618	92864	93099	93344	93702	94100	94556	94721
	B	94662	94940	95129	95257	95556	95918	96151	96325	96471	96406	96436	
w tym spółki handlowe	A	4765	4785	4811	4856	4895	4920	4939	4957	4990	5035	5072	5115
	B	5162	5199	5225	5260	5285	5312	5348	5365	5412	5458	5536	
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	561	564	573	583	587	592	593	595	600	601	607	612
	B	616	625	630	637	641	645	650	650	655	657	666	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.